

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ

Str. Pitar Moș Nr. 7-15, Sector 1, București

Tel: 031 425 5672, Fax: 031 425 5674

NR. 131/25.03.2009

PROTOCOL DE COLABORARE

Încheiat între:

a) **Centrul de Resurse Juridice**, cu sediul în București, Strada Arcului nr. 19, Sector 2, Cod Poștal 021034, reprezentată prin Georgiana Iorgulescu, în calitate de Director Executiv

și

b) **Centrul Național de Sănătate Mintală**, cu sediul în București, str.Pitar Moș, nr. 7-15, sector1, aflat în subordinea Ministerului Sănătății, prin Hotărârea nr. 356 din 26 martie 2008, reprezentat prin dr. Ileana Botezat-Antonescu, în calitate de Director.

I. PREAMBUL

Întrucât, tratamentele crude, inumane și degradante sau pedepsele aplicate persoanelor cu dizabilități mintale (persoane cu probleme de sănătate mintală / persoane cu dizabilități intelectuale) din instituțiile de profil, constituie grave încălcări ale drepturilor omului și România a semnat în anul 2003 Protocolul Opțional la Convenția Împotriva Torturii. Centrul de Resurse Juridice prin programul „Pledoarie pentru demnitate” contribuie din anul 2003 și cu suportul autorităților centrale (Ministerul Sănătății, Autoritatea Națională pentru Persoane cu Handicap, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului) la prevenirea aplicării unor asemenea tratamente, la formularea de recomandări către autoritățile competente și la formularea de propuneri și observații privind legislația existentă sau proiecte legislative. Vizitarea periodică a instituțiilor de către reprezentanți ai unei organizații de apărare a drepturilor omului, formarea și informarea beneficiarilor și a personalului în materia respectării și apărării drepturilor persoanelor cu dizabilități mintale instituționalizate ca și elaborarea de recomandări legislative și de politici publice constituie elementele activităților de prevenire a abuzurilor în instituții destinate persoanelor cu dizabilități mintale, activități pe care Centrul de Resurse Juridice le derulează în continuare în cadrul proiectului Phare2006/018/147.01.02/02/DEM28 intitulat „Dezvoltarea și aplicarea mecanismelor de monitorizare a acțiunilor guvernului în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități mintale din instituțiile medicale și de asistență socială din România”.

Articolul 1

Obiectivul prezentului protocol este stabilirea și continuarea unui sistem de vizite periodice realizate de o organizație de apărare a drepturilor omului independentă – Centrul de Resurse Juridice – în instituțiile în care se pot afla persoane cu dizabilități mintale private de libertate, cu scopul prevenirii tratamentelor inumane și degradante sau a pedepselor.

În sensul prezentului protocol înțelegem prin instituții pentru persoane cu dizabilități mintale dar fără a ne limita la: spitalele de psihiatrie, secțiile de psihiatrie ale unor spitale, secțiile exterioare de psihiatrie, centrele și unitățile medico – sociale pentru copiii, adulți și vârstnici.

Articolul 2

Realizarea vizitelor periodice în instituții va fi efectuată de personal specializat și angajat în apărarea și promovarea drepturilor omului de Centrul de Resurse Juridice și denumiți în continuare acestui protocol, „*monitori CRJ*”.

CRJ se va asigura că personalul angajat dispune de capacitățile și cunoștințele profesionale necesare efectuării vizitelor în instituții.

Articolul 3

Pentru realizarea și continuarea vizitelor periodice de către reprezentanții CRJ, Ministerul Sănătății Publice va desemna o persoană responsabilă din cadrul Centrului Național de Sănătate Mintală și câte o persoană de la nivelul fiecărei Direcții Județene de Sănătate Publică.

Articolul 4

Reprezentanții CRJ ca și membrii ai sistemului de vizite periodice vor putea realiza cel puțin următoarele activități:

- a) examinarea în mod periodic a tratamentului aplicat persoanelor cu dizabilități mintale private de libertate și aflate în instituții, cu scopul întăririi dacă este necesar a protecției lor împotriva tratamentelor crude, inumane și degradante sau a pedepselor;
- b) să facă recomandări autorităților competente cu scopul îmbunătățirii tratamentului și condițiilor de care beneficiază persoanele cu dizabilități mintale private de libertate, luând în considerare normele românești și internaționale în materia drepturilor omului;
- c) să trimită propuneri și observații cu privire la legislația existentă sau viitoare;
- d) să organizeze grupuri și întâlniri de lucru, formare și informare în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități mintale cu personalul și beneficiarii instituțiilor vizitate.

Articolul 5

În scopul facilitării atingerii obiectivului menționat în protocolul prezent de către CRJ, reprezentanții Centrului Național de Sănătate Mintală vor asigura:

- a) accesul la toate informațiile cu privire la numărul persoanelor private de libertate aflate în instituții, la fel ca și numărul instituțiilor și adresele acestora;

- b) accesul la toate informațiile referitoare la tratamentul aplicat acestor persoane ca de altfel și condițiile de instituționalizare
- c) accesul în toate instituțiile și anexele acestora în orice zi a săptămânii;
- d) oportunitatea reprezentanților CRJ de a purta interviuri private cu persoanele cu dizabilități mintale private de libertate fără martori, sau cu orice altă persoană care poate furniza informații despre tratamentul și condițiile de viață ale persoanelor cu dizabilități mintale private de libertate în instituțiile sus menționate;
- e) libertatea reprezentanților CRJ de a selecta instituțiile pe care doresc să le viziteze și persoanele pe care doresc să le intervieveze;
- f) dreptul de a avea contact cu reprezentantul Ministerului Sănătății Publice și ai autorităților județene competente.

Articolul 6

După realizarea fiecărei vizite de monitorizare, în termen de 10 zile, CRJ va trimite persoanelor desemnate din CNSM și din AJSP, concluziile și observațiile vizitelor de monitorizare. CNSM va transmite concluzii și recomandări de îmbunătățire către instituțiile vizitate.

Articolul 7

Prezentul protocol se încheie pentru perioada 20 Martie – 1 Noiembrie 2009.

Articolul 8

Centrul de Resurse Juridice va pune la dispoziția Centrului Național de Sănătate Mintală o listă cu numele și datele de identificare ale monitorilor care vor realiza vizite de monitorizare în secțiile și spitalele de psihiatrie pentru copii și adulți. Lista constituie anexă la prezentul protocol.

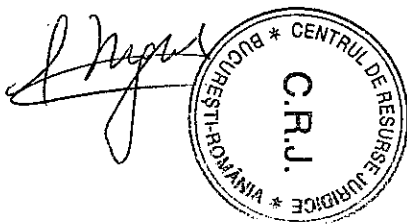
Articolul 9

Încheiat astăzi, 20 martie 2009, în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Centrul de Resurse Juridice

Director executiv

Georgiana Iorgulescu

Centrul Național de Sănătate Mintală

Director

Dr. Ileana Botezat Antonescu

